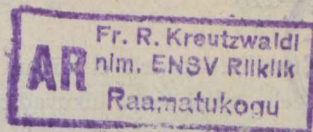

Tartu Ülikooli Kaitsem.
Seminar.
Tartu, Gildi 8-2 kord.

112 821

ENSV TEATAJA

8. oktoobril

Nr. 21

1940

I.

- Art. 226. ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus laevandusettevõtete, mere- ja jõelaevastiku natsionaliseerimise kohta.
227. ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Majandusliku sabotaaži vastu võitlemise seaduse täiendamise kohta.

II.

228. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Põltsamaa Tööstusõpilaste kooli asutamise kohta.
229. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Penijõe põllunduskooli ja karjatalitajate eriklassi Penijõe Põllundus- ja Karjatalitajatekooliks muutmise kohta.
230. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus trüki- ja köitekoja o.-ü. „Hansa“ Kergetööstuse Rahvakomissariaadi alluvusse andmise kohta.
231. Kohtutäiturite, notarite ja kohtukordnike töötasu tõstmise määrus.
232. Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendus.
233. Rahanduse Rahvakomissari juhend kutsukodade likvideerimise aruannete koostamise ja revideerimise korra kohta.
234. Side- ja isoleermaterjalide tööstuste tegevuse korraldamise juhend.
235. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 71.
236. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 72.
237. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 76.

III.

238. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.
239. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.
240. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 69.
241. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 73.
242. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 74.
243. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 33.
244. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 34.

I.

226. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus laevandusettevõtete, mere- ja jõelaevastiku natsionaliseerimise kohta.

§ 1. Vastavalt Eesti NSV Konstitutsiooni § 6 natsionaliseerida juriidiliste ja füüsiliste isikute, nagu: aktsiaseltside, seltsingute ja üheisikuliste suurettevõtjate laevandusettevõtted, kogu nende varaga, millest see vara ka ei koosneks ja kus ta ka ei asuks, juurde arvatud hoiused ja jooksvad arved Vabariigi ja välismaa pankades, samuti kõik õigused, mis kuuluvad neile ettevõtetele, nende hulgas nõuded kindlustussummadele j.t.

Natsionaliseerimisele ei kuulu:

- a) mehaanilise jõuta liikuvad merelaevad, kandejõuga alla 50 tonni;
- b) mehaanilise jõuta liikuvad jõe- ja järvelaevad, kandejõuga alla 5 tonni;
- c) merelaevad, mille masinate võime on alla 15 indikaatori jõu;
- d) jõe- ja järvelaevad, mille masinate võime on alla 10 indikaatori jõu;
- e) laevad, mida tarvitatakse kalade ja mereloomade väikepüügiks, mis annavad omanikele elamiseks vajalikku ülalpidamist (elatismiinum), ja kuuluvad tööartelli alusel töötavatele väikeettevõtetele, välja arvatud laevad mehaanilise liikumisjõuga, kui nende laevade kogumaht ületab 20 register-tonni.

§ 2. Natsionaliseeritud laevade väljaostu hinnaks määrata 25% nende väärtusest.

§ 3. Teha Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ülesandeks kinnitada natsionaliseeritud laevandusettevõtete nimekiri ja määrata kindlaks natsionaliseeritud laevade eest tasumaksmise kord.

ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees Joh. Vares.

ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Sekretär V. Telling.

227. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Majandusliku sabotaaži vastu võitlemise seaduse täiendamise kohta.

I.

Majandusliku sabotaaži vastu võitlemise seadust (RT 1940, 80, 767) täiendatakse § 3¹ järgmises redaktsioonis:

§ 3¹. Natsionaliseeritud laevandusettevõtete ja laevade suhtes loetakse majanduslikuks sabotaažiks eriti laevandusettevõtete ja laevade endiste omanikkude või osanikkude toimetusi laevade kohta kas isiklikult või nende volinikkude või esindajate kaudu välismaal, mis kahjustavad riigi või rahvamajanduse huve.

II.

Kriminaalseadustikku täiendatakse § 79² järgmises redaktsioonis:

§ 79². Süüdlast selles, et ta pani toime Majandusliku sabotaaži vastu võitlemise seaduse § 3¹ ettenähtud sabotaažiakti, karistatakse: sunnitööga kuni 25 aastani.

Ühtlasi võib kohus osaliselt või täielikul konfiskeerida süüdlasele kuuluva vara.

ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees Joh. Vares.

ENSV ajutise Ülemnõukogu Presiidiumi Sekretär V. Telling.

II.

228. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Põltsamaa Tööstusõpilaste kooli asutamise kohta.

Asutada ja avada, arvates 1. oktoobrist 1940, Põltsamaa Linnavalitsuse ja Põltsamaa Kutseliste Käsitöölise Ühingu poolt ühiselt seni ülalpeetud ja Eraõppeasutiste likvideerimise seaduse (RT 1940, 96, 941) § 1 põhjal arvates 7. augustist

1940 suletud „Põltsamaa Eratööstusõpilaste kooli“ asemele Põltsamaa Linnavalit-
suse poolt ülalpeetava avaliku kutsekoolina kaheaastase õppeajaga „Põltsamaa
Tööstusõpilaste kool“ ja võtta selle kooli õppejõudude palgad riigi kanda Õppe-
jõudude tasude seaduses ettenähtud ulatuses.

Tallinn, 7. oktoobril 1940.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

**229. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Penijõe põllunduskooli ja karja-
talitajate eriklassi Penijõe Põllundus- ja Karjatalitajatekooliks muutmise kohta.**

Muuta riigi poolt ülalpeetavad üheaastase õppeajaga Penijõe Põllunduskool
ja üheaastase õppeajaga Penijõe Põllunduskooli karjatalitajate eriklass riigi poolt
ülalpeetavateks kaheaastase õppeajaga põllunduskooliks ja üheaastase õppeajaga
karjatalitajatekooliks nimetusega „Penijõe Põllundus- ja Karjatalitajatekool“, arva-
tes 1. oktoobrist 1940.

Tallinn, 7. oktoobril 1940.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

**230. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus trüki- ja köitekoja o.-ü. „Hansa“
Kergetööstuse Rahvakomissariaadi alluvusse andmise kohta.**

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsusega 16. septembrist 1940 (ENSV
Teataja 1940, 10, 103) Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadile allutatud trüki-
ja köitekoda o.-ü. „Hansa“ määrata Kergetööstuse Rahvakomissariaadi alluvusse.

Tallinn, 7. oktoobril 1940.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

---

231. Kohtutäiturite, notarite ja kohtukordnike töötasu tõstmise määrus.

Antud ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 7. oktoobril 1940.

I.

§ 1. Kooskõlas Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Rahvakomissaride
Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (enamlaste) Partei Keskkomitee otsusega
25. septembrist 1940 riiklike ettevõtete ning asutiste töölise ja ametnikele töötasu
tõstmise kohta, tõstetakse kohtutäiturite (pristavite) tasumäärade (Kohtute seaduse
§ 261—275), Notarite tasu taksi pp. 1—16 (RT 1924, 110) ja Kohtukordnike
tasumäärade (Kohtute seaduse § 279) alusel väljaarvestatavaid töötasu summasid
30% võrra.

§ 2. Kõrgendatud töötasu arvatakse ka nende toimetuste eest, mis tehtud enne käesoleva määruse jõustumist, kuid pärast 16. septembrit 1940, kui nende toimetuste tasu on veel saamata.

§ 3. Töötasu tõstmisel lugeda poolikud sendid terveteks.

II.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

232. Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendus.

Kinnitatud ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 7. oktoobril 1940.

Alus: Riigivolikogu deklaratsioon pankade ja suurtööstuste natsionaliseerimise kohta (RT 1940, 77, 745).

I.

Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestikku (RT 1940, 81, 771) täiendatakse järgmiste ettevõtetega:

Toidu- ja maitseainetetööstus.

Kulina jahuveski, Richard Siil	Rakvere
„Uku“ jahu-, villa- ja lauavabrik, Ants Silvere	Jõgeva
U.-ü. „Emlo“, likööri- ja napsivabrik	Tallinn, Aia 10
O.-ü. „Calorica“, punšitehas	„ Rüütli 10

Puidutööstus.

A. & K. Lebewohl'i puutööstus	Tõrva, Kalda 4
Jaani Vahtra metsatööstus	Hiiumaa, Emmaste vald

Ehitustööstus.

Betooni ja katusepapi tööstus „Järve“	Tallinn, Pärnu mnt. 184
Kristjan Jakobson'i betoonitööstus	„ Salu 16
Harald Lukman'i betoonitööstus	„ Ristiku 11
Oskar Varevi betoonitööstus	„ Paldiski mnt. 42a ja Veerenni 49/51

Määrata nimetatud ettevõtted Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi alluvusse. Pärast natsionaliseerimise teostamist ja ettevõtete ülevõtmist ülaltooduist üle anda Tallinna Linnavalitsuse valitsemisele järgmised tööstusettevõtted:

Betooni ja katusepapi tööstus „Järve“,
 Kristjan Jakobsoni betoonitööstus,
 Harald Lukman'i betoonitööstus,
 Oskar Varevi betoonitööstus.

II.

Käesolev nimestiku täiendus jõustub avaldamisega.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

233. Rahanduse Rahvakomissari juhend kutsekodade likvideerimise aruannete koostamise ja revideerimise korra kohta.

Kaubandus-Tööstuskoja, Käsitööstuskoja, Eraettevõtete Ametnikkude Koja ning Ühistegevuskoja likvideerimise seaduste alusel otsustas ENSV Rahanduse Rahvakomissar kokkuleppel ENSV Riigikontrolli Rahvakomissariga panna kehtima alljärgnevad eeskirjad:

§ 1. Koja likvideerimise aruanne koostatakse likvideerimiskomisjoni poolt. Aruanne peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) akti likvideerimisele asumise kohta;
- 2) likvideerimise algusbilansi, mis võib olla ka arvete seisu näol, koostatud koja likvideerimise seaduses ettenähtud kuupäevaks;
- 3) arvete läbikäiku likvideerimise aja eest;
- 4) likvideerimise lõppbilanssi;
- 5) kulude-tulude aruannet likvideerimise aja eest;
- 6) allorganisatsioonide likvideerimise aruannet;
- 7) likvideerimise lõpetamise ja üleandmise akti.

Kui algus- ja lõppbilansis on välja jäetud arvestamata nõudmised, siis tuleb nende erinimestikud lisada bilanssidele.

§ 2. Likvideerimise lõppbilansi juurde lisatakse vajalikud tõendusmaterjalid, nagu saldo-kinnitused krediitiasutistelt, üksikasjalik varade, nõudmiste ja kohustuste loetelu jne.

§ 3. § 1 p. 1 tähendatud akt kirjutatakse alla likvideerimiskomisjoni, likvideeritava asutise esindajate ja vastutavate ametnike poolt, kuna teised samas paragrahvis tähendatud aruanded kuuluvad allakirjutamisele likvideerimiskomisjoni poolt üleandjatena ning koda ülevõtva asutise poolt volitatud esindajate poolt vastu võtjatena.

§ 4. Korralikult kausta koondatud aruanne esitatakse 2 eksemplaris likvideerimiskomisjoni poolt kinnitamiseks Rahanduse Rahvakomissarile ühes kaaskirjaga, milles peab olema antud lühike kokkuvõtte likvideerimise käigust.

§ 5. Enne likvideerimise aruande kinnitamist Rahanduse Rahvakomissar saab likvideerimise aruande revideerimiseks Riigikontrolli Rahvakomissariaadile.

Riigikontrolli Rahvakomissariaadi poolt läbivaadatud ja õigeks tunnistatud ning Rahanduse Rahvakomissari poolt kinnitatud aruande ärakiri saadetakse likvideeritavat asutist ülevõtnud asutisele.

Tallinn, 7. oktoobril 1940.

Rahanduse Rahvakomissar P. Keerdo.

234. Side- ja isoleermaterjalide tööstuste tegevuse korraldamise juhend.

I.

§ 1. Side- ja isoleermaterjalide tööstuste ühtlase juhtimise ja tegevuse koordineerimise huvides luuakse Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskus.

§ 2. Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse otsesse alluvusse määratakse kõik Kergetööstuse Rahvakomissariaadi alluvuses olevad side- ja isoleermaterjalide tööstused.

§ 3. Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse tegevust juhib Kergetööstuse Rahvakomissari poolt Ehitusmaterjalitööstuse ja Ehituse Peavalitsuse ettepanekul nimetatav direktor.

§ 4. Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse tegevus määratakse üksik-asjalikult kindlaks Ehitusmaterjalitööstuse ja Ehituse Peavalitsuse poolt koostatud ja Kergetööstuse Rahvakomissari poolt kinnitatud põhikirja ja juhenditega.

II.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Tallinn, 5. oktoobril 1940.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

235. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 71.

5. oktoobril 1940.

Kehtiv aruandmissüsteem ei peegelda ettevõtete jooksvat tööd ega kindlusta õigeaegset ettevõtete töökäigu mõjustamist Rahvakomissariaadi peavalitsuste poolt.

Nimetatud ebanormaalsuste kõrvaldamiseks käsin:

1. Seada ettevõtetes sisse peale olemasoleva aruande lihtsustatud aruandevorm järgmiste näitajate järgi:

- a) kogutoodangu üldväärtus,
- b) turutoodangu üldväärtus ja tähtsamad tooted koguliselt,
- c) toodang ühe töölise kohta kuus (töötotlikkus),
- d) tööliste töötundide üldarv,
- e) tööliste palga üldsumma,
- f) töötajate arv liikide järgi jooksvale kuule järgnevas esimeseks päevaks.

2. Kohustada Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Plaani-osakonda töötama välja 5 päeva jooksul aruandevormid eelnimetatud näitajate kohta ja sama tähtaja jooksul saata laiali.

3. Määrata tähtajad ettevõtetele andmete esitamiseks Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Plaani-osakonna poolt koostatud vormi järgi vastavatesse peavalitsustesse.

4. Peavalitsused esitavad andmed Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Plaani-osakonnale kaks päeva pärast tähtaega, mis antud ettevõtetele.

5. Andmed ettevõtete tööst k. a. septembrikuu kohta esitada Rahvakomissarile hiljemalt 12. oktoobriks 1940.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

236. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 72.

5. oktoobril 1940.

1. Nimetan ümber Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Küttetööstuse Peavalitsuse Mäe- ja Kütteinete tööstuse Peavalitsuseks.

2. Määrán ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsusega 16. septembrist 1940 (ENSV Teataja 1940, 10, 102) ehitustööstuste hulka arvatud natsionaliseeritud a.-s. Port-Kunda tsemendivabriku Ubja kaevanduse ja segatööstuste hulka arvatud natsionaliseeritud a.-s. Eesti Fosforiidi Mäe- ja Kütteinete tööstuse Peavalitsuse alluvusse.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

237. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 76.

7. oktoobril 1940.

1. Teen Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Tehnilisele osakonnale ülesandeks viia läbi kõigi Kergetööstuse Rahvakomissariaadile alluvate käitiste seadmete pasportimine, selgitades iga käitise seadmete arvu, vastavasse liiki kuuluvust, vanadust, tehnilist seisukorda ja muid seadmetest täpse ülevaate saamiseks vajalikke andmeid.

2. Koostada ja ette panna käitistele täitmiseks küsimuslehed p. 1 tähendatud andmete saamiseks.

3. Pasportimise töö lõpule viia ja minule esitada hiljemalt 1. novembriks 1940 eesti ja vene keeles.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

III.**238. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.**

3. oktoobril 1940.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

Määrata Riigikontrolli Rahvakomissari A. Uibo Moskvas viibimise ajaks tema kohustetäitjaks ENSV Siseasjade Rahvakomissar B. Kumm.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe I as. O. Sepre.
Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

239. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

7. oktoobril 1940.

Töörohkuse tõttu riikliku plaanimajanduse alal Pankade Juhtimise Komitee Esimehe kohustused mahapannud Oskar Sepre asemele nimetada Pankade Juhtimise Komitee Esimeheks Harald Raesaar, arvates 8. oktoobrist 1940.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.
Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

240. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 69.

4. oktoobril 1940.

Vabastan Johannes Kallis'e natsionaliseeritud paberivabriku „Koil“ direktori kohalt, arvates 4. oktoobrist 1940.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

241. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 73.

5. oktoobril 1940.

Nimetan Artur Saks'i natsionaliseeritud paberivabriku „Koil“ direktoriks, arvates 4. oktoobrist 1940.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

242. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 74.

5. oktoobril 1940.

Nimetan Bernhard Tinnuri Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse direktoriks, arvates 7. oktoobrist 1940.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

243. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 33.

2. oktoobril 1940.

Nimetan natsionaliseeritud käitistele, mille bilansid kinnitatud, direktorid järgmiselt, arvates 3. oktoobrist 1940:

Vara sae- ja jahuveski, Tartumaa, Vara vald . . .	Juhan Kalev
Värvimistööstus „Union“, Tallinnas	Paul-Martin Veldi
Riidevärvimistööstus „Home“, Tallinnas	
„Home“, E. Kartus & J. Tuuling, riidepuhast. ja pressimistööstus, Tallinnas	
„Home“, E. Kartus & J. Tuuling, värvimise ja puhastustöököda, Pärnus	
„Hoff-Man'i“ meetod E. Kartus, riidepuhast. ja pressimise tööstus, Tallinnas	
„Hoff-Man'i“ meetod E. Kartus, riidepuhast. ja pressimise tööstus, Tartus	
Pesukoda „Liilia“ J. Senčille, pesutriikimine, pesemine, Tallinnas	Jaan Maiste
Esimene Eesti Parketitööstus, dipl. ins. Julius Vambola, Tallinnas	
O.-ü. Lebecki & Pabstel, Tallinnas	
„Standard“ kastitööstus, Tallinnas	Arnold Salk
H. Hermann'i riidevärvimise, kudumise ja villaketramise vabrik, Keilas	Jüri Kurvits
Keila jahu- ja püüiveski, Tähe & Ko, Keilas	

Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari as. F. Kiiser.

244. Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 34.

2. oktoobril 1940.

Käskkirja nr. 8 — 20. septembrist 1940 osaliseks muutmiseks lugeda natsionaliseeritud K. Tomasson ja Poeg villa- ja värvimistööstuse ning „Ekstra“ villavabriku, Tartus — direktoriks nimetatuks „Rudolf“ Meijel.

Kohaliku Tööstuse Rahvakomissari as. F. Kiiser.